

Josep Vallespir - Pau Janer
Laura Almirante - Marina Llobera

Solstici d'estiu

5

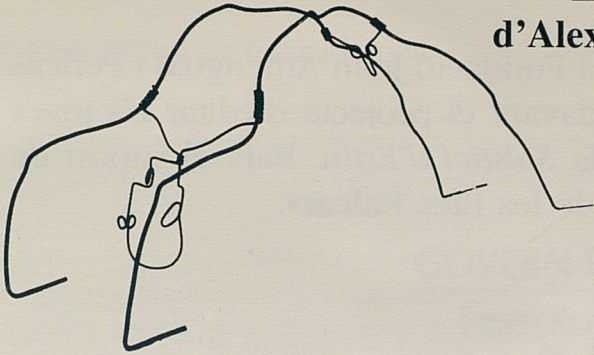
Joves Poetes de les Illes Balears

Búger - Campanet - Maó - Eivissa

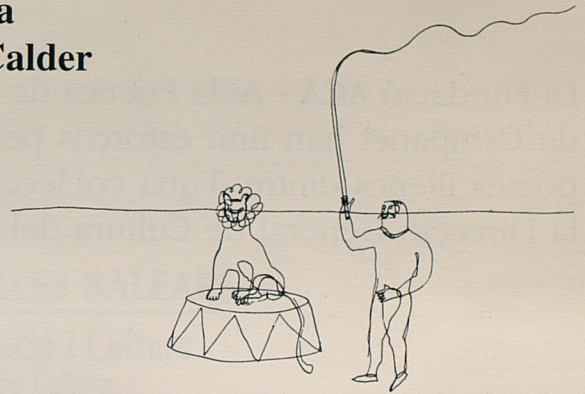
ILLES BALEARS

2002

La Poètica d'Alexander Calder



Acròbata fent el pont , 1930.



Domador de lleons , 1932.



Sèrie Barcelona. Núm XXXII , 1939-44.

La Poètica de Joan Miró



Sèrie Barcelona. Núm XXV , 1939-44.

La Fundació ACA - Aula Poètica de Búger i la Fundació Joan Amengual i Pericàs de Campanet han unit esforços per dur endavant el projecte d'editar els joves poetes illencs dintre d'una col·lecció titulada *Solstici d'Estiu*. Baix el suport de la Direcció General de Cultura del Govern de les Illes Balears.



Primera edició: © i ® Fundació ACA - Fundació Joan Amengual i Pericàs, Búger-Campanet, 2002

Amb el suport de: Direcció General de Cultura Govern de les Illes Balears.

Col·laboren: Consell de Mallorca • Consell Insular d'Eivissa i Formentera • Consell de Menorca
Art Jove 2002.

Disseny: Fundació ACA - Aula Poètica, Son Bielí-Búger.

Organització: Antoni Gost - Coordinador de l'Aula Poètica.

Arts Gràfiques: Impremta Bergas - sa Pobla.

Totes les edicions del Solstici d'Estiu inclouen una cassette amb els poemes recitats pels propis autors.

Fundació ACA

és membre de la / es miembro de la /
is a member of the / ist Mitglied von der :



European Conference

of Promoters of New Music

Informació:

Fundació ACA - Son Bielí

07311 Búger • Mallorca - Illes Balears (Espanya)

Tel. (+34) 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02

www.fundacioaca.org

e-mail: fundacioaca@fundacioaca.org

Edició gràfica patrocinada per:



GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

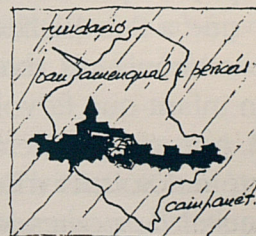
Direcció General de Cultura



Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Bielí · Búger



Consell de Mallorca
Cultura i Joventut



Coordinen:



Aula
Poètica

ART : *arts*

"Naturalesa, Artesania i Gastronomia"

Col·laboren:



CONSELL INSULAR
D'EIVISSA I FORMENTERA
Conselleria de Cultura

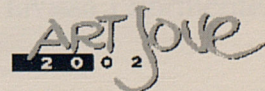


CONSELL INSULAR DE MENORCA
CONSELLERIA DE CULTURA



GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Benestar Social
Direcció General de Joventut



El camp avança amb decorats de rostolls i els imaginaris extractors, que com un artefacte publicitari, s'han situat damunt cada platja no s'aturen de treure fragàncies de cremes solars i salabrors evaporades. L'estiu trencat de monotonies s'ha cansat de mostrar-nos, com un venedor foll, targetes de visita i s'ha palplantat enmig de la plaça del cel esbufegant calors i, si està de mala jeia, basques i canícules. La brisa alça, agosarada, les faldetes a un calendari que impúdic mostra la mateixa data, tretze de juliol, immutable al caprici juganer d'aquest airet suau que morirà sense arribar a ser vent. Quins missatges obscurs i secrets amaga el full del calendari que, com un príncep transfigurat i sonàmbul, erràtic i tens, atacat d'un art de bruixes, roman estàtic?

Qui serà capaç de pronunciar les paraules de l'encanteri que el facin retornar a la normalitat? Diuen que a Son Bielí, a Búger, Mallorca, aquest mateix dia, uns poetes joves es desfaran amb parsimònia els traus de la boca i faran ressonar els seus versos amb la mateixa il·lusió d'un infant que fa volar un estel o contemplar un incipient vol de papallones. El tretze de juliol, potser aquest era el misteri que amagava el full del calendari, se celebrarà la cinquena edició del Solstici d'Estiu on la Fundació ACA obre de bat en bat les seves portes per oferir un recital de poetes joves. En l'edició d'aquest any hi seran presents Josep Vallespir, de sa Pobla; Pau Janer, de Menorca, Laura Almirante, d'Eivissa, i també Marina Llobera, guanyadora del certamen de Poesia Art Jove 2002.

Incansablement, la Fundació ACA, compromesa amb l'art i amb la creativitat, any rere any, dóna l'oportunitat a un floret de joves poetes de desplegar les ales dels seus versos i iniciar la remuntada d'un vol que tots auguram llarg i profitós. La Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears té la satisfacció de fer costat a aquesta iniciativa que ajuda a descloure i alimentar vocacions artístiques. Recitats els versos, l'estiu farà mutis per un carreó lateral i avançarà ràpid vers la pròpia destrucció i el vent suau emmetzinat de calitges farà rodar, amb ordre i sense rituals, els fulls del calendari.

Damià Pons i Pons

Conseller d'Educació i Cultura
del Govern de les Illes Balears

PRODIGIOSA POESIA...

Deixau-me encapçalar enguany amb aquest vers de Marià Villangómez de Declarat amb el vent, la presentació d'aquest nou volum de la cinquena edició del Solstici d'Estiu. Fa uns mesos que Villangómez, el major poeta que han donat les illes Pitiüses a les lletres catalanes, ens va deixar.

Justament l'any passat la Fundació ACA li va retre un homenatge mitjançant la presentació del CD número set de la col·lecció Veu de Poeta, acurada i novedosa proposta d'aquesta Fundació, que conté, en un estoig, una selecció de poemes (en la versió original catalana i també en castellà i anglès) i un CD. Gràcies a aquesta iniciativa cultural tenim un document sonor magnífic de la poesia de Villangómez llegida per ell mateix i pel també poeta i estudiós de la seva obra Jean Serra. Ens queda la seva veu. Ens queda la seva obra.

I queden, també, els joves poetes que, des de fa ja un lustre, la Fundació ACA tria, per fer arribar la seva creació i la seva veu pertot. Enguany els poetes convidats són el pobler Josep Vallespir, el menorquí Pau Janer, l'eivissenca Laura Almirante, als quals s'unirà Marina Llobera, guanyadora el Certamen de Poesia Art Jove 2002.

I és que com escrigué Marià Villangómez —i és el que també ens en queda— hi ha una

*Prodigiosa poesia que vola
entorn de les verbals escales, somni
que endevinem, vent que esdevé sonor
quan toca amb fulles, branques..*

Fanny Tur Riera

Consellera de Cultura del Consell
d'Eivissa i Formentera

La humanitat celebra els solsticis, com també els equinoccis. Són com els punts cardinals de l'any, de la vida que es reitera. Si els equinoccis representen l'equilibri, la igual durada del dia i la nit en tots els punts de la terra, els solsticis són, en el mateix ordre del cosmos, els moments del desequilibri i, així, de la plenitud del dia o de la nit. Si ens referim al solstici d'estiu, sobre el qual reposa la tradició santjoanera mediterrània, però també nòrdica, ens trobarem amb el moment de plenitud solar. Potser, quan ACA, Àrea Creació Acústica, va batejar com Solstici d'Estiu una de les seves propostes creatives, pensava en aquesta idea de plenitud poètica. Potser no, potser es tracta únicament d'una imatge literària. Vés a saber, encara que és millor fer servir la imaginació.

El solstici poètic arriba aquest any a la seva cinquena edició, i la tercera ja que inclou un poeta de cadascuna de les illes. És agradable que sigui així. Agradable en el sentit que ens agrada comprovar com un iniciativa que ix des de Mallorca té present el conjunt de territoris que compartim, almenys, la realitat administrativa de comunitat. En anys passats hem pogut celebrar la presència d'Óscar Bagur i de Biel Pons, joves creadors que segueixen per aquests camins. Enguany, el convidat és Pau Janer, també maonès com aquells, també jove, també en el procés d'iniciació a la creació literària, també descobrible per part nostra.

En els darrers anys, s'ha produït un palès increment de l'interès públic per la poesia. Interès per crear, interès per dir, interès per editar. La poesia és més present en les decisions culturals a Menorca. Està bé que sigui així i que es mantengui amb propostes com aquesta de la Fundació ACA, que celebrem i en la qual estam contents de col·laborar.

Josep Portella Coll

Conseller de Cultura, Educació i Esports

Consell Insular de Menorca

*Basta dir una paraula: "pinotell" o baladre", i el món sona més clar
que en claredat de rama...*

Blai Bonet

Totes les estacions haurien de retre tribut a les paraules igual que les paraules ho fan amb les estacions i aquestes amb la poesia i viceversa.

I la paraula escrita, com a exponent de la bellesa humana, ha de contribuir a fer de les nostres vides qualche cosa extraordinària.

Així ho va fer Marià Villangómez, mag del verb en negre sobre blanc, prestidigitador del vers. La seva mort física enalteix un legat que ens ha de servir per reivindicar la poesia, per mimar-la, per exprimir-la fins que no quedi ni la polpa.

Ell va inspirar als seus contemporanis i d'altres que vingueren després, pot ser va inspirar als joves protagonistes de "solstici d'estiu", hereus d'un temps que tal volta fou millor per al món de la literatura.

Aquest joves s'han deixar-se segrestar pel plaer de la paraula - ara miren de segrestar-nos a nosaltres- i han tingut la sort de ser escoltats i... publicats per la Fundació ACA, que es torna a convertir en fàbrica de somnis.

Aprofitem totes les estacions, tots els solsticis, per assaborir la vida feta vers, per deixar-nos encisar per la paraula, perquè així, com diu en Biel Mesquida, tornarem més "guapos"...i més humans.

Fernanda Caro Blanco
Consellera de Benestar Social

AMOR DE PÀTRIA

**Quan les volgudes muntanyes
deixava el pobre catiu,
plorant col·lí d'una penya
un brotet de romaní.**

**Passà terres i fortunes,
però, resant cada nit,
besava el pobre, besava
un brotet de romaní.**

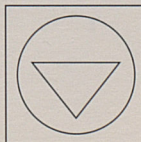
**Un dia d'hivern les ones
tregueren un mort, ai trist!,
estret en la mà tenia
un brotet de romaní**

Miquel Costa i Llobera

Josep Vallespir - Pau Janer
Laura Almirante - Marina Llobera

LLIBRE DE POEMES

Solstici d'estiu



Joves Poetes de les Illes Balears



JOSEP VALLESPÍR

EL LLENGUATGE DELS ULLS

Deixa'm als ulls mirar-te tu no em miris si no vols
ara que estam els dos sols deixa'm
almenys desitjar-te

Deixa'm
besar-te sols la galta
i dir-te dolça cullerada de mel
que cada gota d'aigua
que cau del cel
és
una
altra
hora

que em fas falta
Estimar-te vull que no és poc
que per tu visc per tu respir l'aire
amb que s'ofega aquest vampir
dins l'infern perquè tu ets foc
i la meva flama no és pas
gaire perquè t'estim
i et necessit
com
l'
a
i
r
e

NAU FRÀGIL

Res no hi ha més trist que quedar-se sense llàgrimes.
Què hi fas doncs eixugant el cel?. No perdis el temps
descosint ferides ja closes, torna com un vell far
a mirar ben lluny, deixa d'habitar aquest bar
sense cap llum. No em veus navegant
sense il·lusions a la deriva? No

et veus?

El darrer

glub

glub

record

glub

glub

es perd

glub

glub

d'assegut a la barra.

Deixa el somni sempre a l'altura dels ulls i recorda
que l'amor és el vent que porta el meu vaixell cap al teu port.

QUAN S'OBRI FOC

He cridat fort.
La mar es engronxava,
la terra s'esqueixava
i pels cruïsses en sortia foc.
Ha començat una nova guerra;
el riu esclata a plorar.
La violència dels combats
deixa un sol guanyador.
Ara hi regna el silenci.

AUTOPIROMANIA HUMANA

La nostra vida és un incendi interior
que ens crema i es crema dins ella mateixa.

La mirada encesa del foc ens delata
i la pell bofegada dels altres és
la nostra pell mateixa, el nostre consol.
Les llàgrimes apaguen, mes no per sempre
el desig, la ràbia, el mal disfressat
que ningú no relata ni reconeix.

Tansols bastim distàncies, banals refugis
on hi semblam els dubtes sense un per què.

I així, dins l'ombra hem après a conviure
incendi amb incendi. Però tanmateix
els patiments no seran mai sufocats
mentre sigui el foc l'arma competitiva
que ens globalitzi, car la cremada cou
i l'incendi es propaga i ningú l'apaga.

Serà després que laments i crits naixeran
d'entre les àrides runes, quan orfes
de vida esdevindem suïcides. Quan sols
sobreviurà la cenda, el cruel record
impietós turmentant la fràgil memòria.

EL POETA PLORA TINTA AMB SIS DITS A LA MÀ

Cal ara atravessar l'aire amb l'espasa rabiosa del puny,
no deixar caure la ploma vençuda sobre el full en blanc.
Mantenir-la amb vida i vertical sempre i mai saber-la lluny
o ajeguda en somni horitzontal. Cal, que escupi sempre sang.

LA SON

Enfilaré la son sobre els estels
pujant esglaó a esglaó per l'escala de la nit,
des d'allà dalt miraré les illes,
ma casa, el somni que visc, observant
sigilosament el darrer crit del malson
mentre s'emporta la marea la seva forma
fosca i calenta i crua.

Lliscaré per una llengua muda
que sols es parli aquí, cauré, ploraré
i sabré que sóc viu, que respir
i que per somniar no he de deixar de viure.

La son baixarà com una baba lenta
per la mandíbula, dibuixant l'arc de Sant Martí,
agafarà forma, un rostre distintiu
que digui: jo sóc la Son, el vell teatre
on hi actuen els teus somnis.

ELS FILLS MÉS DESAGRAITS DE LA TERRA

*Tot és meu, res propietat,
res propietat de la memòria,
i meu només mentre miri.*

Wisława Szymborska

Hem tacat del nostre gris aquest paisatge,
pàtria sens altra emblema que tots els colors.
Gris de fum, gris de ciment, gris d'interior
que mostra talment la nostra trista imatge.

Hem profanat la seva bellesa innata,
li hem marcat el traç de la cicatriu
sobre la pell verge, sobre la matriu
i allà ja mai la primavera no esclata.

Car ben cert és que l'ignorància mata
cal deixar volar per l'aire lliures mots
i fer nostre aquest paisatge sense raça
sense que mai no deixi de ser de tots.

NIT ESTRELLADA

Nit estrellada de desitjos incomplerts.

Nit de lluna plena de dubtes.

Nit d'imatges clares i formes interrogants,
de somnis a mig fer i preguntes absurdes.

Nit de furtives llàgrimes entre parèntesi
parlant l'idioma mut de les ferides.

Nit de mims abatuts i penes
no compatides, de paraules sobrants
que fan falta, nit sense fantasia.

Nit com tantes decebut, nit de basarda.

Nit estrellada de desitjos incomplerts,
amarga constel·lació de bombetes i silencis.

AIXETA MAL TANCADA

El poema sona com gotes
d'una aixeta llançant-se a l'aigua
harmoniosament

u

n

a

a

u

n

a

produint
una successió
de líquids impactes,
cercles equidistants, seus
onades que m'allunyen d'on sóc,
dissimuladament, quasi sense adonar-me
de que ara ja mai més no podré pas tornar enrera.
Ja mai perquè el temps és aquell qui no torna i qui l'espera
el perd i el plora. Ja mai car el temps és com l'ona que passa i se
t'endu. Millor serà, doncs, seguir treballant sense mirar quina és l'hora,
el més savi és aquell que intenta viure cada dia i no es preocupa mai de morir.

TANKA V

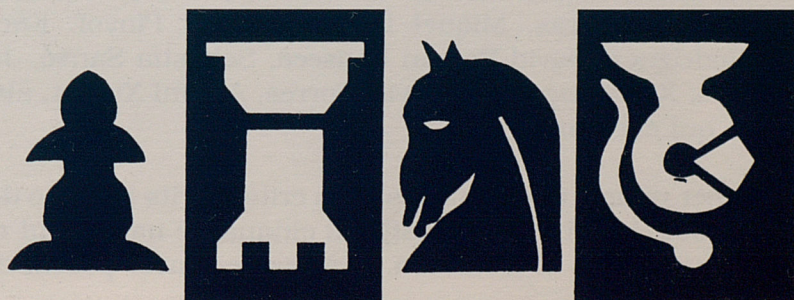
Com el que neix
submergit dins el món
i allà s'ofega...
Som tots lliures exlaus
amb cos d'ocell sens ales.

Josep
Vallespir

La pal.lidesa de la paraula

Sibil.la de flors de carxofera
veu de ferides empeltades
d'extrems d'amor
que regalimen els instants suats
de la fosca dels llums d'oli
de la teva oïda
Planetari d'incerteses de pita
cordant tots els alens del vertigen
de la teva mirada, quan tu t'esbuques
davant la paraula que neix.

Antoni Gost



Vaig néixer a Sa Pobla un 29 de maig de 1982. Després d'una vida de silencis i crits estic ara cursant 2on de Batxiller humanístic, i si tot va bé estudiaré filosofia. Pel que fa a n'això d'escriure, em va venir prest i als dotze anys ja feia (intententava) cançons, però no va ser fins fa uns anys que vaig començar a engendrar poemes. Primer en castellà i des de fa dos anys sempre en català. He participat a nombrosos recitals i també a algun que altre llibre com "Collita del 2000 de literatura jove" (2000) i altres encara en marxa. També he guanyat l'accèssit del "XXIII Premi Gabriel Ferrater 2001 per a joves" de Reus amb el poemari "L'invisible aire que respir" amb el que sóc co-autor del llibre "Què és la vida?" (2002). A més, estic participant a la revista cultural "S'Esclop" amb molt de gust i d'il·lusió.

Ara per ara el que tenc és tot quant vull, per tant aspir a no queixar-me de res i com fins ara seguir fent feina cada dia. Per cert, a part dels meus, el que més m'estim és sa llengua, sa terra i sa pau. Perdonau que m'irriti si veig perillar alguna d'aquestes coses.

Les gràcies a la Fundació ACA per tot, sobretot a Antoni Caimari i Antoni Gost, sens ells res seria el mateix. També les gràcies a na Iolanda, tots ells immenses persones.

Als meus pares i als meus germans Margalida (enhorabona arquitecta!) i Joan, a ells tots els batecs.

A tots els demés familiars.

Als amics de veritat Xisco, Pedro, Kiko, Guillem, Llorenç i tots els que em deix (ells saben qui són). Als d'Es Plaça, de Sa Pobla, de Ses Illes i els que són Mediterrani enllà.

Als romano-hel·lenístics per fer d'okupas a l'Olimp i al meu cor (a tots els déus...per Dionís!). A ne'n Toni, na Marga, en Pere, n'Alexandre, na Xesca i en Joan per tot el que m'han ensenyat.

A sa colla de s'Edén per les nits d'estiu inoblidables i als "cinc magnífics" per perdren's dins Roma.

A Joan Fullana i Antoni Torrens, un exemple de que sense arrels no hi pot haver fruit (endavant S'Esclop).

Molt especialment als poetes que han compartit amb mi l'agradable moment d'un recital; Alicia Alomar, Maite Brazales, Andreu Caballero, Joan Antoni Cabot, Miquel Cardell, Caterina (de Llubí), Aina Ferrer, Maria Teresa Ferrer, Antoni Gost, Gabriel Florit, Lluís Maicas, Pere Joan Martorell, Bartomeu Payeras, Miquel Perelló, Ricard Pinyol, Encarnació Quetglas, Antoni Rian, Antoni Rodríguez, David Román Fonseca, Sebastià Sansó, Jaume Santandreu, Rafel Socias, Blai Tomàs, Xisca Torrens, Eduvigi Torres, Antoni Xumet, als de "La Aldea", als de "Moltes Grècies" i a qui em deixi.

A Miquel López Crespí per retornar-me amb els seus crits escrits la noció de pàtria. I al record de Ma. Mercè Marçal (1952-1998) en homenatge al cinquantè naixement de la millor poetessa catalana. Tots imprescindibles al meu món. Gràcies per haver passat davant aquests ulls meus.



PAU JANER

Foto: **Antoni Caimari.**

Mirant les musaranyes

M'assec, i es fa difícil la tarda,
i com més difícil més letal,
més baixa la guàrdia dels nervis:
taques, ressaques ¿On serà
el que de mi tenen les plantes?
¿On vaig deixar la saba bruta
dels meus darrers ensurts?
Parlo de la migranya, de mirar
les musaranyes repenjades.
Parlo del moviment rectangular
de la mosca, de l'angúnia
rectangular que sento a vegades
quan m'assec, amb el cul en punta.
¿On suma el que falta?
¿En quin país m'espera el matí?

Com les paraules

Podria dibuixar un ocell qualsevol,
però mai no volaria.

Això
com les paraules.

Colom que passa

Camino per una platja remota, i veig
passar un colom perdut en vol nocturn.
Un colom que no porta cap missatge
perquè les ales li tremolen, acostumades
a seguir rutes que marquen els altres.
No guarda records perquè no té butxaques
- i si en tingués guardaria els vents -
és un colom insuportable, lleuger,
que no sap ni li importa com s'assemblen
la seva matinada i la meva, el seu cel
i l'arena confusa que trepitjo.
S'allunya empassat per la foscor,
ignorant que en aquests moments
- potser els únics de tota la seva vida -
és la llibertat la que el persegueix.

Com un llamp que creua la nit

Necessito que un llamp creui la nit
que es pinta negra i em descobreix
la memòria, com si fos un nen amagat,
com si estigués callat el present.
A vegades més que escriure el que dic
em fa l'efecte d'anar esborrant,
frase a frase, un silenci que se'm cala
com el fred als ossos, i em descoratja.
És el mateix silenci que surt del gris,
que transforma les ombres en monstres,
el mateix que em fa sentir perillós
quan m'inunda de queixes la memòria.
Silenci de cotxe abans d'arrancar,
d'ampolla abandonada sobre la gespa.
Silenci de vidre, que només podrà rompre
- com un llamp que creua la nit -
un sarcasme inoportú, o un poema.

Pell de taronja

Em fio com si fos mentida podrida
de la veu que abandono en precipicis
on no caldria però em desfermo del món.
Del cor que vaig deixant tant com puc
en el desordre sensual dels llençols,
en els seients humits dels cotxes aparcats
lluny dels desficiis, i els llums de neó.
Em fio de tot el que puc desconfiar,
inclosa la tristesa, i la tempesta,
i la moixa amb urpes que no arrapa.
Incloses les notícies, els pits de plàstic,
les solucions contra la pèrdua capil·lar.
Em fio, com si fos mentida podrida,
del ganivet amb el qual pelo la taronja:
a veure si aquest cop em surt princesa.

Compto amb tu

Quan les passes perden la possibilitat
d'anar a algún lloc, i surto al carrer
perquè em busqui, entre raons, el fred,
amb ganes de discutir, de queixar-me,
amb ganes de morir matant les ganes
del ventre que ens incuba, indiferent.
Quan de mi escampa la boira, emigra
la impàvida solitud de l'últim somni,
quan malgrat ser-hi no hi sóc,
i passa una tristesa igual a una altra,
i es buiden de sentits les direccions,
compto amb tu perquè em diguis
definitiu, com sempre, el teu somni.

Terminal

Sempre que ens acomiadem a l'aeroport
sense fer lliscar llàgrimes per la galta,
en el fredor que entela els vidres del matí,
en la fredor que em deixa sol, embarcat
no obstant en el teu record, que és de lluna,
ens mirem un segon sense preguntes:
facturo els trets de la teva cara, el trets
que amagues endins de la retina, a l'obscur
(les sortides de to, les maníes, les carícies ...)
i et dic - sense parlar - que aquest viatge
és en realitat una tornada lenta, i tu em dius
- sense parlar - que m'esperaràs quan torni,
o quan et falti l'aire, o quan tinguis ganes
de volar sense treva fins a la fi del món.
El pitjor és pensar que potser algún dia
jo no tornaré. O tu, no em vindràs a esperar.

Arribades

Arriba l'avió, i se'm fa complicat decidir
si és una anada o una tornada, quan poso
els peus a terra, i miro les maletes passar
com si fossin els destins que la gent espera,
amb cara d'anar, o amb cara de tornar,
els destins que sovint es perden en el cel,
i que a vegades escorcolla la policia
si el portador fa pinta de traficant, o terrorista.
No recordo quina era la meva maleta. N'agafo
una que s'hi assembla prou i obro les portes
automàtiques, esperant que tu hi siguis,
esperant-me, per dir-me on sóc i d'on venc:
per saber si és una anada o una tornada.

Portada

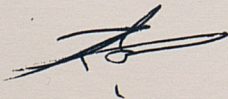
Parlem, t'enfades,
miro d'explicar-te:
m'insultes,
m'arrapes,
m'agafes el cor
i el penges.
Et toco,
m'evites,
t'asseus
i el teu silenci
crida.
Llavors penses,
em giro,
em perdones,
i surts
Co-clok!
suposo que a comprar tabac.

INTERIORS

Els peixos que vas alimentant cada dia
perquè segueixin decorant el menjar
Saben perfectament el que et passa.

La finestra minor per on quita l'hivern,
els cendres, plens d'hores apagades,
o el rellotge, tranquil·lament totò,
Saben que no recerques, des d'ahir,
el que se tu pot tenir l'estrella, la frase;
de tu, la bassa que trepitges descalç.
Sospites que has perdut el passadís
per jugar a equivocar-te; des d'ahir,
demanes consells a les parets, estudies
les faccions intimes de la bogeria;
des d'ahir, mines i no mines als ulls.
i No seràs tu

- i no els peixos -
el qui està dins la peixera ?



Vaig néixer a Maó, on he viscut gairebé tota la vida, el 28 de gener de 1981. Actualment estic estudiant la licenciatura de història a la Universitat de Barcelona.

Aquests són els primers poemes que publico i els darrers que he escrit. En breu, en sortirà algun d'anterior a l'antologia de joves poetes de Menorca que està preparant l'Institut Menorquí d'Estudis, però fins ara la meva activitat literària es redueix a un primer premi en el certamen de poesia nacional de l'Institut Cervantes (Alcázar de San Juan, 1998) i en ser finalista de l'Art Jove 2000.

No tenc la intenció de seguir cap carrera: que algú, a més dels meus amics (i els mobles de la habitació), pugui arribar a llegir el que he escrit, i potser en algun moment valorar-ho, és, com a poeta, tot el que em basta.

Espero, d'altra banda, no tenir mai clara la definició de poesia o d'art: puc situar-la, més o menys, però no sé ni on comença ni on acaba (ni si realment comença o acaba), i és aquest espai, que ja em va bé per dir allò que vull dir, on em ballugo.

No tindria prou pàgines per agrair a tota la gent que d'una manera o d'una altra m'ha fet, i em fa, més agradable l'existència; a l'Elisenda, a na Marta, a en Xavi, i a tots els altres dedico aquests poemes.

Un salut per tothom.

Pau Janer Coll

Llucmaçanes, 21 de Juny de 2002.



LAURA ALMIRANTE

Foto: **Antoni Caimari**

PERDENT LA INNOCÈNCIA

Som aquí –encara-
amb la mirada perduda
-no se càp a on-
Els records colpegen el meu cap
nits
dies
-moments que no tornen-

avui i ahir ja són demà
o millor dit
demà ja és ahir
-com passa el temps-

Les espigues de blat que portava al cap
no record on les he deixades.
una espurna distinta als ulls,
al pit un batec diferent
-i un pit diferent-
Abans el cel era blau,
és possible que hagi canviat de color?

Almenys
si marxo ara
l'empremta que deixi al terra serà major.
-vull marxar quan els camps d'espigues siguin blancs-

DESIG

A les nits voldria
sentir al meu damunt el calor humà,
la teva pell , la meva pell
les teves mans, les meves mans.
Escotar la teva veu sussurrant amb suavitat
un t'estimo que fa tremolar,
i morir sota el teu cos
i deixar de banda el seny
i perdre de vista la lògica
i oblidar la realitat ...
Tancar la porta als prejudicis
i gaudir de la vida i de tu
- però sobretot de tu-

DE LA VIDA...

Un plor, una vida
un camí que comença.
Gent, qui són?,
no importa, jo a la meua
que massa tenc amb haver aterrat en aquest món de bojos.
I aquell amb els cabells blancs?,
mon pare, segur.
Quina ironia, jo acab d'arribar i ell ja té un peu a l'altra banda.
Quí plora?, jo no som -això crec-
ah! és la mare... he nascut fa uns segons i ja l'he feta plorar,
-quina creu la meua-.
Vull caminar, vull parlar, vull correr i cridar,
Vull saltar, vull...
Quina son que tenc, bona nit!
-això si que és vida-

...I DE LA MORT

Qué és aquesta llum intermitent?

Les imatges venen i se'n van,

ara veig

(ara no)

ara si

(ara no)

L'obscuritat comença a guanyar-me terreny.

Ja m'havien dit que això passaria,

i encara som viu – no tant com m'agradaria-
de sobte, ja la veig, la Llum.

Davant meu el túnel del qual tothom parla sempre,

al fons la llum sembla un boca de metre

-millor, només faltaria anarse'n a l'altre món a peu-

I ara? qualcú plorant, aquesta sí que és nova.

No ploris que el metre tornarà a l'estació,

ja tindràs temps d'agafar-lo, ens tornarem a veure.

Quin cansament que duc al damunt,

potser seria millor deixar de pensar d'una vegada,

diuen que no és gens bó

-que li ho diguin als grans pensadors i genis de la història,
quietets sota terra-

jo una vegada vaig reparar la rentadora, quin cònsol.

REALISME CENSURAT?

Quina bojeria aquest món que se'ns presenta.
Crueltat que surt al carrer a plena llum del dia,
Sàтира que deixa d'escriure i crida allò que pensa obertament,
Hipocresia que camina sola,
Mentida que espera als cantons per convèncer qualsevol innocent
que després es passarà la vida utilitzant-la.
Venjança buscant l'enemic d'ahir –llavors comença la tempesta-
I de tot això se'n surt Ignorància,
Finalment –sembla impossible-
és l'única que comprén el comportament de les altres.

PERDUDA ALS TEUS ULLS

Dins l'infinit de la teva mirada sé que podria viure eternament,
i seria feliç tan sols amb un parplleig que em fes pensar coses que no són.
I per jo la resta deixaria d'existir,
adéu a la falsetat d'un món fet per uns pocs
que no som ni tu ni jo.
Que s'acabi tot ara mateix,
a jo poc m'importa,
passotisme adolescent? Pot ser.
Per jo com si el cel cau damunt la terra i aquesta es trenca en dos,
mentre no ens separi, tant fa.
Inconscient? Segurament si
Que ara mateix el nivell del mar pugi fins cobrir-lo tot,
i que el sol calfi l'aigua fins que s'evapori.
No és cosa meva, jo estic massa ocupada
Perduda als teus ulls.

RECORDS

Recordo com corria
per arribar a casa primera,
Volent sentir la calor
farta ja de tanta flor
que havia dut la primavera.

Recordo aquells estius
on no hi havia res a fer,
tots els dies fent voltes
passant-me les hores mortes
caminant pel carrer.

Recordo els dies de platja,
eren pocs però n'hi havia,
i si era massa d'hora
ens quedàvem a dinar fora
que a l'hivern no s'hi podia.

Recordo la vida fàcil,
la vida que no passava
el món no es movia
el rellotge no corria
i l'estiu mai acabava.

SOMNIS

Caminant entre somnis m'he adonat que res no era el que semblava,
la meva ment és un full en blanc;

M'he trobat pujant una escala, dalt un angelet m'espera per obrir-me les portes del cel.
Una dona crida al mig del carrer que jo l'he robat, jo?
Un gos borda, però no sabia dir d'on ve el llàdrec.
Som un home i tenc ganes d'anar al bany.
Veig Eivissa com si fos una maqueta, ¡estic volant!
M' ofeg a un platja plena de gent però ningú no m'ajuda.
Ara vaig de creuer pel Triangle de les Bermudes.
He de treure el cub de les escombreries, ja fa pudor.
Crec que va ser aquell home vell qui li va robar senyora.
I l'angelet s'ha deixat les claus a l'altra túnica i ara no pot obrir.
Qualqu pot fer callar aquest gos?
Li torn a dir que jo no l'he robat res senyora.
El bany tancat, com sempre.
Com pesa aquest cub.
Un triangle perfectament dibuixat a la superfície de la mar.
Jo i la meva incontinença. Un bany, ràpid.
Senyora que jo no he fet res.
Que petita es veu la meua casa.
Quina putada , a les portes del cel i aquest sense claus.
I el gos és... meu?
I el contenidor a l'altra banda del carrer.
Resulta que es diu Rocky, ROCKY CALLA!!!!... obeeix.
Un triangle equilàter.
Un home m'ha salvat la vida, primers auxilis o respiració cardiopulmonar.
PUM!, i totes les escombreries pel terra...

FOSC

He somniat que sortia a treure el cub de les escombreries i que em trobava un gos. Me'l quedava i li posava de nom Rocky, finalment pertanyia a una dona que estava molt enfadada amb jo. Com li tornava el gos, ella em pagava un creuer pel triangle de les Bermudes, però el vaixell s'enfonsava i jo apareixia a una platja on una mena de David Hasselhoff em reanimava. Llavors per haver passat tanta estona a l'aigua tenia ganes d'anar al bany, no he trobat cap i finalment he acabat a les portes del cel, on segurament hi ha bany però que estan tancades.

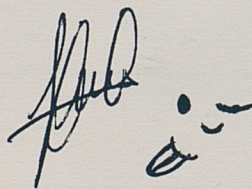
Diuen que tots els somnis tenen un significat...

- ¿Què has sommiat?

- Res, deixa-ho.

Que efimera és la felicitat,
sembla arribar per tornar a anarse'n.
Et dona confiança, seguretat,
et promet el món i arribes a creure que te'l pots menjar.
Però sempre et tornar a deixar amb l'ànima als peus...
que efimera és la felicitat,
que efimer ets...

Si he de morir,
i sé que ho he de fer tard o d'hora,
que els teus ulls siguin el darrer
que vegi en aquesta vida,
i m'illuminin el camí a la següent.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive name followed by a small flourish.

TRAJECTÒRIA

Vaig començar a escriure aproximadament als vuit anys, supòs que va ser per curiositat (llegia massa o mirava molt la tele). En un principi eren contes infantils-obvi- que la meua professora de llengua llegia a classe, i poemes que només llegien les meves companyes de jocs.

Per aquella època participava a la revista de l'escola amb poemes i contes curts, tant en castellà com en català.

A l'institut he escrit a la revista tots els anys exceptuant aquest, no se perquè. En tota la meua vida m'he presentat a 3 concursos. El primer, fa dos anys, era en la categoria de poesia en català i l'organitzava el meu institut (Algarb). Vaig quedar primera.

El segon era per un concurs a nivell nacional, vaig escriure un article periodístic, d'aquest només he tret un diploma per la meua participació (premi de consolació). I l'últim va ser de narrativa en català, l'organitzava el meu institut també i el lliurament de premis va ser el passat 14 de maig. Vaig guanyar el primer premi i un reconeixement que no m'esperava.

M'agradaria presentar-me a més concursos però no tenc massa temps (el currículum no enganya).

¿Publicacions?. Fa dos anys un conte meu va ser publicat a un recull de relats breus organitzat per l'ajuntament del meu municipi, Sant Josep.

M'agradaria tenir més temps i més iniciativa i deixar de banda els relats curts per escriure més seriosament, però em sembla que per ara ho deixaré córrer. No tenc l'experiència suficient, encara em queda molt per aprendre.

El més segur és que estudiï periodisme, així doncs, ja tindré temps d'escriure ja.

Mai he participat en una publicació seriosa, aquesta és la primera vegada i encara no m'ho crec. Esper estar a l'alçada.

AGRAÏMENTS

En primer lloc a Rafel Serra, per la seva confiança i el seu suport, i per haver-me posat en contacte amb la gent d'ACA. Gràcies de tot cor.

Als meus pares per estar quan els necessit i per haver cregut sempre en jo més que jo mateixa.

A l'Increat Teatre per l'oportunitat que varen donar-me i pel bon tractament que vaig rebre d'ells.

Al meu dire, Vicent, perquè mai em dona un paper protagonista, (per cert, és un sarcasme).

A les meves companyes de dansa i a la meva professora, per aquests anys sopor- tant els meus moviments provocatius. Us trobaré a faltar.

Als meus companys de teatre pels bons moments dalt l'escenari.

A tota la gent de classe d'enguany, per fer d'aquest curs el millor i més divertit de tots.

A la meva avia Isabel, perquè li vaig prometre una biografia seva i potser no arri- barà a veure-la. Va per tú.

A Ana Escuriola i Xisca Riutort, tan lluny, per animar-me a seguir quan comença- va.

A Carmen Segarra, perquè em va obligar a presentar-me al primer concurs.

A Francesc Reus per corregir-me les faltes d'ortografia i pels "Quaderns de l'Alquimista".

A tots els meus amics, ja sabeu qui sou. Gràcies per estar disposats sempre a fer- me pujar l'ànim, per donar-me un cop de puny quan som insuportable i per haver aconseguit que confiés més en jo mateixa.

Especialment a la gent de la fundació ACA, per aquesta primera oportunitat.

Una altra vegada a Rafita. La primera dedicatòria és per tú.

Si m'he deixat qualcú... gràcies a tota la gent que m'ha fet riure alguna vegada.

Gràcies.

CURRÍCULUM

Vaig nèixer a Eivissa l'any 1985 i encara som aquí, això crec. Actualment estic fent 1er de batxillerat, a la modalitat d'humanitats, a l'institut Algarb de Sant Jordi de Ses Salines. Em va bé, per ara no em queixaré.

A part d'escriure faig moltes altres coses que es mengen tot el temps del que dispòs quan no tenc treballs que fer o exàmens que estudiar.

En primer lloc som part del grup de teatre de l'Institut d'Estudis Eivissencs, enguany he fet la segona obra amb ells i m'ho he passat molt bé. Fent teatre som altra persona (d'això es tracta) i m'encanta. Fa poc, a més, vaig participar en una obra amb l'Increat Teatre, va ser una experiència més en aquest "mundillo" i és d'agrair.

Per altra banda faig ballet clàssic, flamenc i ball modern a l'acadèmia de dansa Tuty Alcázar. Ja porto força anys i m'agrada molt (som inquieta), però no hi ha res com ficar-se a la pell d'un altre.

Entre el teatre i la dansa la gent hauria d'estar farta de veure'm, però per si no en tenien prou, ara també m'han d'escoltar. Fins fa unes setmanes un grup d'amics i jo teníem un programa a Ràdio UC (Eivissa), Krampack, un autèntic "desmadre", va ser molt divertit. Ara hem canviat el programa, el nou es diu "Séptimo arte" i parlem de cine, teatre, televisió...(una altra vegada el "mundillo"). Això de la ràdio arriba a ser adictiu.

Més coses...

Vaig fer d'extra a una pel·lícula que sembla no estrenar-se mai, també vaig estar al programa de televisió Tribuna, a la dos de TVE, i a Club Jove a la nostra Televisió d'Eivissa i Formentera. Però això no té gaire transcendència. Pensant-ho bé, cap.

Crec que no m'he deixat res. Tot i així, consider que la meua vida és avorrida (culparé a l'institut).



MARINA LLOBERA

Foto: **Antoni Caimari**

Poesía lírica

y social *

Marina Llobera Vicens

* Poemari guanyador del Certamen de poesia en castellà **Art Jove 2002**

Poesía lírica ...

NUNCA AVANZAMOS POR LA ANCHA CARRETERA...

Nunca avanzamos por la ancha carretera;
llana y monótona.
Sino por los senderos estrechos,
por los angostos caminos.

Y quizás no íbamos tan aprisa
pero así,
no nos dejamos atrás
a nosotros mismos.

En la carretera,
uno desatiende a los sentimientos.
En la carretera,
uno se olvida de sí mismo

Sobre "QUISIERA ESTAR SOLO EN EL SUR", de Luis Cernuda

Quisiera estar sola en el sur,
quisiera estar en ese rincón del mundo
en que cumbres escarpadas, pampa y mar
palpitan con un latido azul.

Quisiera volver a ese ambiente humano,
donde el progreso es humano;
y la frialdad y la indiferencia
aún no se han impuesto.

Tú, herida de muerte
por la flecha envenenada del monstruo globalizador.
Yo, asfixiada por esta realidad de la que me avergüenzo.
Llora por las dos, Argentina.

ES UNA SENSACIÓN...

Es una sensación
de no pertenecer a nada,
a nadie.

Nací demasiado tarde
y mis ideas están frustradas.

Cada día,
salgo a la calle
y como el viento gélido,
me da una bofetada
la realidad.

Esta no es la época
en la que yo debí crecer.

DESDE EL OTRO LADO DEL OCÉANO

Nos vamos y, allá abajo,
dejamos la tierra mágica,
las pieles morenas
y el cálido acento.
La complicidad que hay entre la gente
y la oscura marihuana.
El marrón río de la Plata,
el océano revuelto,
las vastas llanuras,
las altas montañas.

Partimos,
y allí se queda todo lo vivido.
Y sólo nos llevamos el recuerdo.

Y volvemos, con el espíritu triste,
a la rutina que todo lo pudre
pero, viajan con nosotras,
pedazos de otras almas.

PATRIA

Estuve en el paraíso.
Allí, la selva me llamaba;
el agua;
la tierra; la vida.
Todos me llamaban.

El viento cálido,
al pasar entre las ramas,
pronunciaba mi nombre
y murmuraba que me quedara.

Y allí sentí que,
por fin,
pertenecía a algo.
Entonces me di cuenta
de que, también,
nací en el país equivocado.

CADA VIAJE

Cada viaje es lo mismo,
pero diferente.

Cada partida,
un amanecer de expectativas.
Cada vuelta,
un cielo de nubes oscuras.

Lo que cambia es la experiencia:
y en esta ciudad
he vuelto a encontrar,
como el recuerdo de aquel perfume
familiar hecho tangible,
ese silencio cómodo,
esos pensamientos cómplices,
esos murmullos y pequeñas señas
que yo sí entiendo.

MORRIÑA

Algunas mañanas me levanto
con el alma descompuesta.

Y, vacía,
voy por el mundo.

Y, me parece,
el día más gris,
el medio más frío
y la humanidad más absurda
que de costumbre.

PUEDO ESCRIBIR LOS VERSOS MÁS TRISTES ESTA NOCHE (1)

Puedo escribir los versos más tristes esta noche,
pero no lo haré.

Aunque el sol sea negro;
el aire, opaco
y las flores, de plástico.

Aunque dejar la tierra ajena
duela como una patada en el alma.

Aunque la soledad imponga
su enfermedad;
y a medianoche,
salgan las mentiras y los ojos vacíos.

Puedo escribir los versos más tristes esta noche,
pero no lo haré.

(1) : verso del "Poema 20", de Pablo Neruda.

ERAN OTROS TIEMPOS...

Eran otros tiempos.
Fluía como el agua
y me atrapó como árbol
con sus raíces.
Con su telaraña.

Lo siento.
Me arrepiento.
Y me arrepentía ya
antes de hacerlo.

NUNCA ME DOY CUENTA...

Nunca me doy cuenta
cuando llega.

Y, sin embargo,
se filtra por la piel
y se adueña de mi alma.

Y me quedo en ese estado
de dulce somnolencia
pero de amargo abatimiento;
abandono;
desaliento.

INCOMPRENSIÓN

A todo el mundo parece importarle
qué será de nuestras almas.
Somos las ovejas descarriadas del rebaño.
Somos los extraños, los raros.

Y piensan que iremos al infierno,
que el diablo se apoderó de nosotros;
que vamos por el mal camino;
que nos equivocamos a cada paso,
en cada elección.

Y, en el fondo, nos compadecen.

LA HUMANIDAD SE PUDRIÓ

Alguien dijo que,
moralmente,
es lo mismo fundar un banco
que atracarlo. (2)

Y es verdad.
La inocente pureza inicial
quedó rezagada
en alguna curva del camino.
Los conceptos se pervirtieron,
y la honestidad se extinguió.

La humanidad se pudrió
y aún quedan gusanos
comiendo los restos.

(2) : de Últimas tardes con Teresa,
de Juan Marsé.

EL MITO DE LA CAVERNA

¿Y qué haríamos si,
como en el mito de la caverna,
alguien nos dijera
que esto no es la realidad?
Que si saliésemos al exterior
encontraríamos la verdadera.

En nuestra cultura
siempre ha estado el miedo,
como un manto de niebla,
cubriéndolo todo.
Por eso,
a los privilegiados que pudieron salir
y que vuelven para liberarnos,
los llaman locos.

IRONIA

Porque las banderas
no son más que trapos de colores;
las religiones,
interpretaciones de un libro
y el dinero,
simple papel impreso.

Pero en nombre
de banderas, religiones o dinero
se justifican
los peores crímenes.

Y, es increíble,
pero tiene más valor
un trapo, un libro o un papel
que una vida humana.

ESPERANZA

Espero que esto
no sea más que otro triste momento histórico,
como la segunda guerra mundial,
que se supere
pero que se recuerde.

Y, espero,
que las generaciones futuras
se puedan reír de esto.

LOS PETARDOS UNIDOS

Para M^a Jesús

Dijo Marilyn Monroe que Hollywood es un sitio donde te pagan mil dólares por un beso y cincuenta centavos por tu alma.

Los Petardos Unidos:

ese país que financia las dictaduras;
que deja morir a los pobres en la calle;
que en nombre de la libertad bombardea a los inocentes;
que ha inventado un nuevo dios: el dólar;
que boicotea todo lo que no sea capitalismo;
que justifica la pena de muerte;
que recomienda la abstinencia sexual;
que vomitó en Hiroshima y Nagasaki;
que prohíbe cualquier sustancia que abra mentes;
que produce un tercio de la contaminación global;
que ahoga a los países pobres;
que crea gobiernos secretos;
que dedica más presupuesto a armamento que a educación;
que da una pistola a cada ciudadano;
que se rige por la intolerancia y el patriotismo;
por la violencia, la prepotencia y la publicidad;
por el dinero, el secretismo y la mafia.

Todos los estados del mundo
quieren ser como él.

Es realmente, los Petardos Unidos,
un país muy civilizado.

SE ACABÓ LA ERA...

Se acabó la era
de ser rebaños de ovejas.
Empezó la era del fútbol.

LA NATURALEZA...

La naturaleza,
durante la evolución de la especie,
nos ha ido quitando
lo que ya no utilizábamos.
Como el pelo corporal
o como algunas muelas.

A este ritmo,
en unas cuantas generaciones
habrá desaparecido
el pensamiento.

NO ME GUSTA IR A LA DEFENSIVA...

No me gusta ir a la defensiva
por el mundo.
Prefiero ir libre, tranquila
y me inclino a creer
en la bondad del hombre por naturaleza.
Dulce idea romántica.

Pero,
al mirar con ojos críticos
la sociedad;
me doy cuenta de que
en algún momento histórico
la humanidad se equivocó de camino.

Los veo pasar los días aburridos ...

Los veo pasar los días aburridos,
monótonos,
quizás contando las horas que les quedan,
sin aprovecharlas.
Sin ilusiones ni proyectos.

Y tengo miedo,
a que mi existencia se vuelva gris,
a resignarme a esta realidad.

No me preocupan las arrugas,
me preocupa el desgaste ideológico.

Marina

Vaig néixer a Pollença un 11 d'abril de 1984 i ja de petita mumare em va iniciar en un dels meus principals vicis: llegir. És una paradoxa perquè llegir, per a mi, és una manera de desconnectar de la realitat però que a la vegada t'hi endinsa com mai.

Quan llegeixes sol passar que t'agrada identificar-t'hi i la manera més senzilla de fer-ho és escriure-ho un mateix; però això no em bastava per posar-me a escriure.

¿Para qué escribe uno, si no es para juntar sus pedazos? diu Eduardo Galeano, i trob que aquesta frase defineix perfectament per què escric. La poesia és la projecció, la representació gràfica dels sentiments, de l'ànima de les persones.

També escric amb un objectiu descaradament més ambiciós. Ja fa anys que som conscient de la mentida que estam tots vivint i així com passen els dies veig, cada cop més, una societat més passiva, més adormida, més resignada i, en definitiva, més alienada. Encara crec en la capacitat de reacció de la humanitat, però de moment ens trobam en una situació angoixant, angustiosa... i és normal que la gent intenti trobar petites sortides per a ell mateix. Un amic meu em va dir un dia, m'agradaria despertar-me i estar a un altre lloc; despertar i estar a un nivell, per exemple, reflexant aquest estat d'ànim del que us parlava. Com que, de moment, no tenim aquesta capacitat real d'evasió, s'ha d'intentar canviar el present. Ja sé que no canviaré el món amb poemes, i menys amb el nivell cultural que té el nostre país; però és el gra d'arena que jo aport.

Que per quin motiu escric la poesia en castellà? De fet, no ho sé; no és cap perjudici lingüístic ni res de tot això, sino que és pura subjectivitat: trob que les paraules que utilitz per als meus poemes tenen més força en castellà...

Aquesta és la meva primera publicació i supos que és bon moment per agrair-ho a tota la gent que m'ha ajudat. Gràcies doncs, a mumare, mon pare, germana, padri-nes, ties...i família; a n'en Damià, per haver-me animat sempre a escriure; a alguns professors (especialment a na Toñi) que m'han ensenyat a escriure i m'han donat sempre suport; a la gent de la Fundació ACA, per l'oportunitat que m'han donat; a tots els poetes, la majoria ja morts, que han inspirat els meus versos i a tots els meus amics i amigues, per entendre'm i, en definitiva, per alegrar-me la vida.

Marina Llobera Vicens

27 de juny del 2002

La Poètica
de Tofol Sastre



**JOSEP VALLESPÍR
LAURA ALMIRANTE
MARINA LLOBERA
PAU JANER**

Solstici d'estiu



Joves Poetes de les Illes Balears